

Gegevensdeling in een Geïntegreerd Breed Onthaal - een verkenning tussen de kernpartners

---

Kris Stas en Annemie Van Looveren
Steunpunt Mens en Samenleving

steunpunt mens
en samenleving

Verkenning : gegevensdeling tussen de kernpartners GBO

Constructief kritisch samen denken en verkennen - overleg

Vanuit: - de eigen opdracht en finaliteit, de doelstelling GBO, de doelstelling van het project,

Vanuit een participatieve basishouding met de cliënt centraal

Bewust

Lange termijn perspectief

ZUS principe (E. Karssing)

Zorgvuldigheid

Uitlegbaarheid en navolgbaarheid: argumenten

Standvastigheid; omzetten naar handelen

Opdracht

Wat te doen?

Mandaat?

Positie?

Grenzen?

Bewustzijn?

Sociaal Werk - Waardenvol werk

Moreel kompas
Respect
Discretie
Vertrouwen
Verbondenheid
Nabijheid
Aanwezigheid
Dialogoog
Durven confronteren
Responsabiliseren
Erkennen van Eigen Kracht
Niet loslaten
Veiligheid

....

Waarden uitgedrukt binnen GBO

Zie o.m. Decreet Lokaal Sociaal Beleid en BVR betreffende lokaal sociaal beleid 13/7/18 en 19/10/18

Bv: GBO: werkingsprincipes–Gebruiker:

- Proactief werken
- Outreaching handelen
- Generalistisch werken
- Inzetten op positieve hulpverleningsrelatie
- Krachtgericht werken
- Participatief werken
- Aanklappend werken
- De continuïteit van de sociale hulp-en dienstverlening opvolgen

Discreet als waarde binnen het sociaal werk.

Discretie is een belangrijke waarde in de relatie met de cliënt zowel voor beroepsgeheimdragers als discretie-plichtigen.

- Discreet horen

- Discreet noteren in dossier

- Discreet gegevens delen

De stap naar het juridische

Informatie delen mag geen evidentie zijn.

- Beroepsgeheim- Discretieplicht
- GDPR

Doorbreken van de privacy altijd :

Bewust - Doelgericht - Relevant en Proportioneel

Enge interpretatie

Juridisch kader maakt een onderscheid binnen GBO-projecten :

- gegevensdeling tussen de kernpartners - CAW-DMW-OCMW
- gegevensdeling met anderen

Juridisch kader gegevensdeling

---

5 Vragen bij elke gegevensdeling te stellen voor beroepsgeheimdragers:

1. Ben je gebonden door het beroepsgeheim ?
2. Is de informatie geheim?
3. Wie is je gesprekspartner?
4. Stemt de cliënt in met de informatie-doorstroom?
5. Stemt de cliënt niet in, maar is er sprake van een uitzonderingsgrond?

Basis van gegevensdeling binnen GBO met niet-kernpartners

Toepassing algemeen juridisch kader gegevensdeling door beroepsgeheimdragers en discretieplichtigen

Nadruk op :

- Informed consent
- Gedeeld beroepsgeheim
  - Alle gesprekspartners beroepsgeheimdragers
  - Binnen eenzelfde hulpverleningscontext: betrokken op de hulpverlening en optredend met dezelfde finaliteit
  - noodzakelijk te delen informatie - Need to know
  - belang van de cliënt en zijn hulpverlening
  - Geïnformeerd cliënt - informed consent
  - toestemming van de cliënt - Uitzonderlijk mogelijk zonder o.b.v. DIJH onder jeugdhulpverleners, decreet lokaal sociaal beleid, CAW-decreet - steeds uitzonderlijk en te motiveren !

Basis van gegevensdeling binnen GBO beperkt tot uitwisseling onder de kernpartners

---

Decreet lokaal sociaal beleid van 09/02/2018

BVR 13/7/18 en 19/10/18

Overeenkomst gegevensdeling

Belangrijk :

een onderscheid te maken tussen de rol van de onthaalmedewerker en andere rollen die verbonden zijn aan specifieke mandaten die hulpverleners van betrokken partners opnemen.

Decreet lokaal sociaal beleid van 9/02/2018

Legt de basis voor gegevensuitwisseling Samenwerkingsverband GBO - **enkel tussen de kernpartners** !

- Verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens:
  - > De **actoren die minstens deel uitmaken van het van het samenwerkingsverband GBO** verwerken persoonsgegevens en wisselen onder elkaar persoonsgegevens uit.
  - > **Doel:** verstrekken van **verantwoorde hulp- en dienstverlening** aan gebruikers en garanderen van de **continuïteit** van de hulp- en dienstverlening.
  - > De verwerking van de persoonsgegevens voorziet in een passend beveiligingsniveau en gebeurt met de nodige vertrouwelijkheid.
- Verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens:
  - > Heeft alleen betrekking op gegevens die **noodzakelijk** zijn voor een verantwoorde hulp- en dienstverlening en de continuïteit van de hulp- en dienstverlening.
  - > De gegevens worden alleen uitgewisseld in het **belang van de gebruikers**
  - > Behoudens overmacht of dringende noodzaak, dient de **gebruiker** op wie de gegevens betrekking hebben, zijn **instemming** te geven met de gegevensuitwisseling.

Verdere uitwerking: BVR 13/7/18 en 19/10/18 : verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens

---

Verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens

- > **Identificatie- en contactgegevens** van de gebruiker.
- > De gegevens die **noodzakelijk** zijn om de rechten van de cliënt te verkennen en uit te voeren, onder meer de **identificatie van het recht, de datum van de aanvraag, de datum en de aard van de beslissing**.
- > De **ondersteuningsvragen, doelstellingen en acties** die de gebruiker formuleert op de verschillende levensdomeinen.
- > De relevante **identificatie- en contactgegevens van de personen die betrokken zijn bij de hulp- en dienstverlening** aan de gebruiker.

Verwerken en uitwisselen van persoonsgegevens conform de Algemene Verordening

Gegevensbescherming en de bepalingen uit het decreet van 9/2/18

- > Heeft alleen betrekking op gegevens die **noodzakelijk** zijn voor een verantwoorde hulp- en dienstverlening en de continuïteit van de hulp- en dienstverlening.
- > De gegevens worden alleen uitgewisseld in het **belang van de gebruikers**
- > Behoudens overmacht of dringende noodzaak, dient de gebruiker op wie de gegevens betrekking hebben, zijn **instemming** te geven met de gegevensuitwisseling.

Verdere uitwerking: BVR 13/7/18 en 19/10/18 : verwerking van persoonsgegevens

---

Verwerking van gegevens kan ook omvatten:

- Persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijken
- Persoonsgegevens waaruit politieke opvattingen blijken
- Persoonsgegevens waaruit religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken.
- Persoonsgegevens waaruit het lidmaatschap van een vakbond blijkt
- Gegevens over gezondheid
- Gegevens m.b.t iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid

Voorgaande persoonsgegevens kunnen voor discriminatie zorgen bijgevolg oorzaken zijn waardoor personen hun rechten niet kunnen uitputten.

Persoonsgegevens waaruit het lidmaatschap van een vakbond blijkt, zijn relevant in het kader van werkloosheidsuitkering

Verdere uitwerking: BVR 13/7/18 en 19/10/18: verwerkingsverantwoordelijke en dossier

---

Elke kernactor is **apart verantwoordelijk** voor de verwerking van persoonsgegevens.

Indien er een gezamenlijke verwerking van persoonsgegevens door de kernactoren plaatsvindt in een **gezamenlijk gebruikersdossier**, hebben de kernactoren een **gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid**.

Bewaartermijn van gebruikersdossiers bedraagt **10 jaar**: termijn begint te lopen vanaf de datum van afsluiten van de hulpverlening in het gebruikersdossier. Na deze termijn wordt het gebruikersdossier vernietigd.

Verdere uitwerking: BVR 13/7/18 en 19/10/18 : informeren over en beveiligen van de verwerking

---

De kernactoren **informeren de gebruikers over de gezamenlijke verwerking van de persoonsgegevens** via een website en brochure.

Op de website en de brochure staan de contactgegevens vermeld waar de gebruikers met vragen over de gezamenlijke verwerking van de persoonsgegevens terecht kunnen.

Elke kernactor leeft de eigen verplichtingen na inzake beveiliging van persoonsgegevens.

Verdere uitwerking: BVR 13/7/18 en 19/10/18: beveiliging, toegangsbeheer en controle

---

Indien er een gezamenlijke verwerking van persoonsgegevens plaats vindt, neemt elke kernactor de volgende maatregelen in acht:

- De beveiliging gebeurt op basis van de classificatie matrix die wordt opgesteld door de respectievelijke functionarissen voor gegevensbescherming van de kernactoren.
- Wat betreft de ontsluiting van deze gegevens, verloopt het toegangsbeheer via het gebruikers-en toegangsbeheer van de Vlaamse overheid waarbij enkel de authenticatiemethodes e-ID en itsme toegelaten zijn.
- De functionaris voor gegevensbescherming is nauw betrokken bij deze verwerking en doet een periodieke controle op het gebruik van de toegangen

Verdere verdieping : overeenkomst gegevensdeling - situering

Afspraken m.b.t. het **uitwisselen van gegevens** tussen de **kernactoren**.

Elke uitwisseling van informatie tussen de kernactoren moet beantwoorden aan de **finaliteit** van het **GBO**.

De overeenkomst heeft als voorwerp het **doorgeven en uitwisselen van informatie op cliëntniveau**.

Het uitwisselen van gegevens op een hoger niveau zoals het kruisen van databanken of het gemeenschappelijk beheer van dossiers maakt geen deel uit van deze overeenkomst.

Dit sluit de mogelijkheid niet uit om eigen databanken proactief te ontsluiten en zelf acties te ondernemen ten aanzien van specifieke doelgroepen, rekening houdend met de toepasselijke wetgeving

Verdere verdieping : overeenkomst gegevensdeling - concretisering

---

Transparantie

- De regels van een geïnformeerde toestemming moeten gevolgd worden:
  - > De cliënt geeft voorafgaand en uitdrukkelijk **toestemming**.
  - > De cliënt weet duidelijk **welke** informatie wordt doorgegeven.
  - > De cliënt weet **waarom** informatie wordt doorgegeven.
  - > De cliënt weet **aan wie** de informatie wordt doorgegeven.
  - > De cliënt weet **wat** er met deze informatie gebeurt en wat hij/zij mag verwachten.
  - > De cliënt heeft de mogelijkheid, in het verder verloop van de hulpverlening, zijn **toestemming op elk moment in te trekken**.
  - > De cliënt wordt **niet onder druk gezet** om zijn toestemming te geven en het **niet verlenen van toestemming heeft geen nadelige gevolgen voor de verdere hulpverlening aan de cliënt**.

Verdere verdieping : overeenkomst gegevensdeling - concretisering

---

Noodzakelijke informatie

- Informatie-uitwisseling moet gericht zijn op een:
  - > **betere en gerichte toegang** tot hulp- en dienstverlening of leiden tot **betere rechtentoekening**.
  - > Elke informatie die daartoe noodzakelijk is wordt uitgewisseld tussen de betrokken hulpverleners.

Mandaat

- Scheiding tussen **rol van onthaalmedewerker** en eventuele **andere rollen die verbonden zijn aan specifieke mandaten** die hulpverleners van de betrokken partners opnemen:
  - Voorbeeld sociaal onderzoek:
    - > Informatie mag niet doorstromen of gebruikt worden door de hulpverleners die met een andere finaliteit optreden.

Verdere verdieping : overeenkomst gegevensdeling - dossier

In het kader van dossiervorming kan er al dan niet een bestaand dossier zijn bij de partner die de informatie ontvangt:

Wanneer er reeds een dossier bestaat bij de partner die de informatie ontvangt, kan enkel de informatie die noodzakelijk is voor de opvolging van afspraken m.b.t. de hulp-en dienstverlening aan de cliënt, worden opgenomen in het dossier.

Elke partner in het samenwerkingsverband verbindt er zich toe de geldende regelgeving na te leven.

Verdere verdieping : overeenkomst gegevensdeling

-Geldende regelgeving:

De organisatie heeft aangifte gedaan bij de privacy-commissie

Er is voldaan aan **de informatieplicht**

Er is ondubbelzinnige **toestemming** voor het opmaken van een dossier

Enkel **noodzakelijke en relevante** gegevens worden genoteerd.

De **kwaliteit van de gegevens** is gegarandeerd.

De **veiligheid en de vertrouwelijkheid** van de gegevens is gegarandeerd.

De gegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk.

Rechten m.b.t. informatie, toegang, verbetering en verzet worden gerespecteerd.

Terug naar de praktijk

Hoe gaan we hier vanuit **de positie als hulpverlener in relatie met de cliënt** mee om?

Een nieuwe zoektocht vanuit **een constructief kritische houding!**

- Opdracht centraal - korte termijn en lange termijn
- Samenwerken / uitwisselen vanuit de eigen positie - in relatie met de cliënt!
- Verschillend afhankelijk van de werking, de casus,...
- Nood aan kennis eigen kader/ nood aan kennis kader gesprekspartners
- Respect voor elkaars eigenheid én finaliteit
- Belang van de vertrouwensrelatie (individueel/maatschappelijk belang) : respectvol, transparant, weloverwogen,...
- Vanuit het belang van de cliënt

Belang van **evaluatie!**

Terug naar de praktijk

Een zoektocht in de praktijk in verschillende fasen:

GBO-opdracht - cliëntrelatie

Inbrengen van informatie

Zien/vernemen van informatie

Terug naar de opdracht en de eigen werking

Belang van de cliënt

Evaluatie

Evaluatie en vragen.

Contact

Kris Stas

Kris.stas@samvzw.be

Annemie Van Looveren

Annemie.vanlooveren@samvzw.be

The logo for 'sam' features the word 'sam' in a white, lowercase, sans-serif font, enclosed within a white rectangular border. A white triangle points to the left from the left side of the rectangle.

sam

steunpunt mens
en samenleving